

KEMSEI ISTVÁN

A tizenkettedik levéltöredék Ovidiusnak

*Tennék már magamévá némi szerencsét egyszer,
kis risszantósat, kerge lotyócska reményt,
nem hogy jól menjen sorom, azt már egyre kevésbé,
megzavarodnék csak mint vénült vagyonos,
vállalkozni se kívánnék sohasem, reszketve
morc kopaszok hada közt gyáván életemért,
nem gondoltam ilyenre... A korszerűség sem szédít,
sem múló divatok rabja nem óhajtok
lenni továbbá, s félre ne érts: a siker sem csábít:
színbáz pódiumán lesbikusok tömegét
elbódítani rosszabb rímeim örvén szintúgy
visszataszít, s úntat mint nemesebb lehető...*

*Hányszor próbáltad – jut eszembe – ügyelve a császár
ízlésére, s a plebs elvárása szerint
jólfésülni a verset, hogy belekötnivalókat,
bántót, sértegetőt senki ne lelhessen
benne, te mindent megtettél, ami tőled tellett,
mégis a pontusi ég, szürke, nyaratlan táj
lett a jutalmad, s kétezer év sem volna elég, hogy
rájőjj végre: miért kellett bűnhődnöd...
Mert nincs válasz ezekre...*

*Másképpen működnek a dolgok minden időkből:
sejtelmes titkuk van, rezeszek, kódok,
régie tekercek, női harisnyák, más bajok óvnak
kósza civilt attól, hogy behatolhasson
bugyruk legmélyére, vakon kitalálja a módját
boldogulásának, végezetül végét
érve miként süllyedjen léte alá majd újból...
S hőssé válik mind, megnemesíti kudarc,
betyke dilettantizmus az embert céljavesztesen,
példává érik, kósza legendává,
mint a mesében, hol csak a vesztesek égő csontja,
tört koponyája ragyog még valamely barlang
alján, égtetejű hegy csúcsán fönn aszalódva...*

*Elgondolkoztál ezeken, jó pontusi pajtás?
Volt tán némi időd rágódnod rajtuk,
felkortyolva savankás, rossz geta bort, gugyi cefrét,
vágva a háziurad csámpás lánya után...
Megteszi, persze, a jó geta ünnepeken mulatozva
félresöpörni a sors nyűgét, sok nyavalyát,
másnap reggel azonban... Zöld ködön átharapódzva
visszalopódnak tört árnyként... Én mégis:*

*legfőképp: irigyellek, mert volt veszteni érdem,
látszata csak legalább... Jóra ha vajmi esély...
Most is, amíg ott Pontusban keseregsz, kivirágzik
országod, szabadon él a szerencséesebb,
ámde akit már száműzetettnek szült meg az anyja,
s nem lát mást: csupa vak sorsú száműzetett
tántorgó menetét híg történelmi homokban,
titkok elől elzárt vesztesekét, kiknek
nincs kegyelem, sose volt csöpp kósza szerencse a sorstól,
mit lát az majd egy másra kipingált roncs
rozsdálló maradékaiban? Nyűtt arcot, a dactól
izzva maradt szemeket, s ősei járt útját:
fénylő Róma helyett katakomba sötétjét...*